

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY (PPŠ)

Školní rok 2024/2025

Obsah:

○ Úvod.....	3
○ 1.1 charakteristika školy.....	3
○ 1.2 cíle programu, cílové skupina, zaměření.....	5
○ 1.3 obecné zásady PPŠ.....	6
○ 2 Řízení a realizace preventivních aktivit.....	6
○ 3 Vzdělávání, informování a osvěta učitelů.....	7
○ 4 Informování rodičů a žáků.....	7
○ 5 Spolupráce se specializovanými institucemi a odborníky.....	8
○ 6 Primární prevence v rámci výuky na ZŠ.....	8
○ 7 Primární prevence mimo výuku na ZŠ.....	9
○ 8 Nadstavbové aktivity v rámci školy.....	10
○ 9 Kontakty.....	16
○ 10 Postup školy při selhání preventivních opatření (OPL, alkohol).....	17
○ 11 Přílohy.....	17
○ 11.1 Školní program proti šikaně.....	18
○ 11.2 Krizový plán I.,.....	23
○ 11.3 Krizový plán II.,.....	24
○ 11.4 Krizový plán při šikaně pedagoga.....	25
○ 11.5 Krizový plán při rizikovém chování týkající se žáka se SVP.....	26
○ 11.6 Krizový plán při mimořádné události.....	27
○ 11.7 Krizový plán při agresivitě žáka.....	28
○ 12. Téma PPŠ v ŠVP.....	29
○ 13. Národní protidrogová centrála Služba kriminální policie a vyšetřování PČR.....	31
○ 14. Postup rodičů při podezření na šikanování.....	32
○ 15. Kontakty.....	33

1. Úvod

1.1 Charakteristika školy:

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Rataje, okres Kroměříž
Adresa školy:	Rataje 31, 768 12 Rataje
Ředitelka:	Mgr. Lenka Tunker
Školní metodik prevence:	Mgr. Eva Frkalová
Výchovný poradce:	Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS.
Kontaktní údaje:	573 364 016 reditelna@skolarataje.cz

Základní škola Rataje je malotřídní škola, která poskytuje vzdělávání od 1. do 5. ročníku. Ve školním roce 2024/2025 zde absolvuje povinnou školní docházku 46+1 žáků. Jeden žák ve střídavé péči rodičů. Školní docházka probíhá na dvou základních školách (sudý, lichý týden). Školu navštěvuje 28 dívek a 18 +1 chlapců. V současné době má naše škola 3 třídy (I. třída – 1. ročník 9+1 žáků, II. třída – 2. a 3. ročník 18 žáků, III. třída – 4. a 5. ročník 19 žáků). Pedagogický sbor se skládá ze 4 p. učitelek včetně paní ředitelky, 2 asistentky pedagoga a 2 paní vychovatelky ve školní družině. Jedenkrát týdně dochází speciální pedagog. Dále zde pracují dvě paní uklízečky a školnice.

CHARAKTERISTIKA BUDOVY ŠKOLY:

V přízemí budovy školy se nachází 2 třídy mateřské školy, školní jídelna a tělocvična. Dále také keramická dílna, k ní přidružená učebna. V prvním poschodí se nachází třídy základní školy – učebny č. 1, 2, 3, součástí jedné ze tříd je druhé oddělení školní družiny, sborovna, sociální zařízení, archiv a ředitelna. V půdní vestavbě jsou zřízeny dvě třídy, sociální zařízení a sborovna. Součástí jedné ze tříd je první oddělení školní družiny a malá knihovna. Součástí areálu školy je také multifunkční sportovní hřiště, které se využívá k výuce tělesné výchovy anebo k pořádání sportovních či preventivních aktivit.

Cílem školy je všestranné inkluzivní vzdělávání, tzn. poskytnutí vzdělávání všem žákům včetně jejich specifík. Myslíme tím na žáky/ně nadané, žáky/ně se zdravotním postižením, žáky/ně ze sociálně slabého prostředí, na žáky/ně se specifickými

potřebami učení, žáky/ně s problémovým chováním a žáky/ně s různými stupni podpůrných opatření.

Třídní kolektivy jsou malé, což nahrává individuálnímu přístupu k žákům a vytvoření přátelské, příjemné a důvěrné atmosféry. Zřizovatelem školy je OÚ, se kterým úzce spolupracujeme. Hlavním cílem je pro nás vytvořit spolupracující, důvěrné a otevřené prostředí se vzájemnou úctou a tolerancí jako výchozí postoje pro primární prevenci rizikových jevů jak pro žáky/ně, tak pro rodiče.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány poradenskými pracovníky školy, tj. ředitelkou školy, výchovnou poradkyní a metodikem prevence. Tito pracovníci se podílejí na poradenských službách a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole.

Poradenské pracovnice spolupracují se specializovanými poradenskými pracovišti ve školství tj. PPP, SPC, SVP, OSPOD.

Výchovná poradkyně se primárně věnuje procesu inkluze žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, včetně inkluze nadaných žáků na škole a inkluzi žáků s výchovnými problémy. Školní metodická prevence pracuje především v oblasti prevence sociálně patologických nežádoucích jevů. Náplní jsou činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské.

Škola dále využívá nejrůznějších metodik, her a aktivit pro třídnické hodiny, aby bylo dosaženo stanovených cílů.

1.2 Hlavní cíle programu

Preventivní program školy (dále jen PPŠ) je celoroční program zaměřený na osobnostní a sociální rozvoj, na výcvik v sociálně komunikativních dovednostech dětí a na vyplnění jejich volného času. Má podporovat aktivity školy, které jsou časté u tzv. komunitních škol. Je určen pro žáky, jejich zákonné zástupce a pro všechny pracovníky školy.

Zasahuje výchovnou i naukovou složku vzdělávání během celého školního roku a vede k pozitivnímu ovlivňování klimatu třídy, k zdravému životnímu stylu, ke změně motivace žáků a pedagogů a ke změnám vyučovacích metod.

Zvýšenou pozornost věnuje dětem se specifickými vývojovými problémy a rizikovým chováním, zejména záškoláctví, problémové chování, soužití v kolektivu a diagnostikované SVP.

a) Cílové skupiny:

- žáci 1. stupně
- pedagogičtí popř. nepedagogičtí pracovníci školy
- zákonní zástupci

b) Zaměření PPŠ:

Náš PPŠ vychází z Preventivní strategie Základní školy Rataje (dále jen Strategie) a příslušné legislativy (viz web MŠMT). Je zaměřen na prevenci, evidenci a eliminaci rizikového chování, vytváření zdravého sebevědomí žáků, teambuilding žakovských kolektivů i jako předcházení rizikového chování a vytvoření komunikativního prostředí na škole.

S PPŠ jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci, kopie je umístěna ve sborovně, na www stránkách školy a u ŠMP. Aktuální informace jsou průběžně sdělovány třídním učitelům. Rodiče budou seznámeni s PPŠ na třídních schůzkách nebo konzultacích a prostřednictvím www stránek, žáci prostřednictvím třídních učitelů.

1.3 Obecné zásady PPŠ (všichni učitelé, popř. nepedagogičtí pracovníci)

- 1) Vytvářet příjemné a klidné mikroklima školy
- 2) Vytvářet optimální podmínky pro vzdělávání žáků
- 3) Včas odhalovat a podchycovat poruchy vývoje, učení a chování u žáků
- 4) Soustavně a pečlivě sledovat vývojové a individuální potřeby žáků
- 5) Posilovat zdravou sebedůvěru žáků
- 6) Učit žáky překonávat problémy a zátěžové situace
- 7) Rozlišovat hierarchii hodnot
- 8) Navázat úzký kontakt mezi školou a rodiči
- 9) Propagovat a nabízet dětem sport i jinou zájmovou činnost pro smysluplné využití volného času (kroužky školního klubu, zájmové útvary školní družiny)
- 10) Ujasňovat žákům nenásilnou formou smysl života

2. Řízení a realizace preventivních aktivit

Samotné optimální klima ve škole, důvěra a pocit bezpečí jsou základem prevence a lze je realizovat s podporou vedení školy a celého pedagogického sboru, nosná část je na třídních učitelích, kteří jsou denně se žáky, vykonávají třídnické hodiny a včas informují ŠMP.

Za průběh realizace PPŠ zodpovídá školní metodik prevence (ŠMP) Mgr. Eva Frkalová, která koordinuje práci jednotlivých učitelů popř. externích spolupracovníků. ŠMP se podílí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. O průběhu naplňování PPŠ informuje vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

3. Vzdělávání, informování a osvěta učitelů

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v rámci aktuální nabídky seminářů DVPP. Seminářů se zúčastňuje nejen ŠMP a výchovná poradkyně Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS., ale dle zájmu a potřeby i další pedagogové, zejména pak třídní učitelé.

Poznatky získané na seminářích jsou individuálně využívány a dále předávány ve výuce a ostatních aktivitách. ŠMP spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli, ostatními pedagogy, rodiči a institucemi, má pravidelný prostor na poradách i pedagogických radách. Základní proškolení pedagogů k vybraným jevům (šikana, kyberšikana, drogová problematika) provádí ŠMP.

V rámci kabinetu ŠMP a VP, je vyčleněna část s propagačními materiály, literaturou. Materiál je průběžně doplňován a aktualizován. V případě potřeby si mohou žáci, zákonní zástupci, pedagogové předem domluvit konzultaci se ŠMP v konzultačních hodinách v úterý 13:30 – 14:30.

K výukovým aktivitám jsou využívány také počítačové materiály a internetové portály s tematikou drog (www.odrogach.cz, <http://www.drogy.cz>), šikany a kyberšikany (<http://www.e-bezpeci.cz>), popř. dalších.

4. Informování rodičů a žáků

- třídnické hodiny
- konzultace ŠMP (po předchozí domluvě), respektive VP

- třídní schůzky, konzultace
- individuální konzultace s pedagogy po předchozí domluvě e-mailem, telefonicky, stanovené konzultační hodiny úterý 13:30- 14:30
- internetové stránky školy
- besedy a aktivity s preventivní tematikou
- výstavky žakovských prací

5. Spolupráce se specializovanými institucemi a odborníky

- PPP Zlín, pracoviště Kroměříž
- okresní metodik prevence Mgr. Gabriela Mrázková
- krajský metodik prevence Mgr. Bc. Šárka Kostková
- Policie ČR
- Kurátor Dagmar Mynářová, Mgr. et Mgr. Žaneta Hrbáčková
- lékaři
- OSPOD
- Obecní úřad Rataje

6. Primární prevence v rámci výuky na ZŠ – nauková složka vzdělávání

Základní škola Rataje pracuje nyní podle ŠVP Základní školy Rataje. Ten je nadále rozpracován do konkrétních vzdělávacích plánů pro jednotlivé ročníky a předměty. Zde jsou zapracovány témata vztahující se k primární prevenci v naukové složce. Konkrétní zařazení témat viz Příloha 4.

1. stupeň

Na prvním stupni má primární prevenci na starosti třídní učitel, záleží tedy do značné míry na jeho osobnosti, jak bude pracovat, do kterých předmětů zařadí příslušná témata. Jedná se především o prvouku, přírodovědu a vlastivědu, dále pak o český jazyk, výtvarnou výchovu a tělesnou výchovu. Mohou také využít konzultace se ŠMP.

Hlavní cíle primární prevence 1. stupně ZŠ:

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu (rodiny, lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, zdravé vztahy v rámci třídních kolektivů)
- poukázat na nebezpečí kouření, alkoholu a dalších návykových látek – využití nabídky preventivních programů (Normální je nekouřit)
- věnovat pozornost včasnému odhalování příčin školního neúspěchu, SVP či jiných postižení
- propagace sportu a zájmových činností – viz nabídka kroužků školy, zájmových kroužků SVČ Šipka Kroměříž.

Při výuce lze využít **různých metod a forem práce**: besedy, přednášky, interaktivní programy, diskuse, rozhovor, soutěže, skupinové a samostatné práce, hry, dotazníky, projekty, výklad, atd.

7. Primární prevence mimo výuky na ZŠ – výchovná složka vzdělávání

Hlavní cíle jsou:

- sledovat často se opakující krátkodobé absence žáků = prevence záškoláctví
- věnovat pozornost problematickým žákům nebo jednotlivcům, odhalovat nevhodné chování mezi žáky (šikana)
- pravidelná práce s kolektivem v rámci třídnických hodin
- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech - teambuilding
- budování zdravých kamarádských vztahů a potlačování nežádoucích jevů v kolektivu
- sledování jednotlivců nezařazených v kolektivu, hledání příčin vzniku jevu
- umožňovat alternativní metody práce (zvyšování sebedůvěry, OSV)

8. Nadstavbové aktivity v rámci školy

Nadstavbovými aktivitami máme na mysli vše, co se pro žáky připravuje nad rámec běžné výuky. Akce vedou k posílení třídních kolektivů, k vytváření zdravého klimatu ve škole, k smysluplnému využití volného času, k upevňování vztahů mezi učiteli a žáky, mezi učiteli a veřejností.

Část akcí je volně přístupná a je také, zejména rodiči, velmi hojně navštěvovaná.

Preventivní programy

1. stupeň:

program „Zdravá pětka“

program „Zdravé zoubky“

projekt „Uklidme si svět“

spolupráce s Městskou knihovnou Kroměříž

teambuilding – (ŠMP a TU, popř. pracovníka PPP dle problémů v kolektivu)

Preventivní programy ve spolupráci PPP Km a další)

Besedy

Opět zařazujeme dle aktuální nabídky (Policie ČR, Hasiči, Nemocnice Km a další.)

Sportovní aktivity

Plavání

Olympiáda pro MŠ a ZŠ

projekt T-mobile běh (500m)

projekt Sazka Olympijský víceboj (zařazena do hodin Tv), Štafetový běh

Sportovní soutěže ŠD, kroužky školy

Třídní výlety a exkurze

Vedou k posílení třídního kolektivu, posilují zdravé ovzduší ve třídě a umožňují výchovně vzdělávací práci v terénu. Pravidelně jezdíme na divadelní představení, koncerty, představení v anglickém jazyce (od 3. roč.) Pravidelně

se do výuky zařazují exkurze, dle aktuálních témat a požadavků, také návštěvy Dopravního hřiště v Kroměříži.

Další preventivní programy budou zařazeny dle nabídky.

Dlouhodobé projekty podporující zdraví

Ovoce a zelenina do škol – Bovys

Mléko do škol – Bovys

Akce pro rodinu a veřejnost

<i>Září</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ třídní schůzky rodičů (ZŠ, MŠ) ○ Mámo, táto pojď si hrát
<i>Říjen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ sběr starého papíru ○ Dýňování
<i>Listopad</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ konzultace s rodiči – 1. čtvrtletí ○ Den Slabikáře (pro 1. ročník) ○ Drakiáda – ŠD ○ Slavnostní rozsvěcení vánočního stromu, předvánoční jarmark, společné dílny s rodiči, program pro rodiče
<i>Leden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ třídní schůzky – 1. pololetí ○ beseda o školní zralosti pro rodiče nastávajících prváčků ○ Den otevřených dveří
<i>Únor</i> <i>Březen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Školní karneval
<i>Duben</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Konzultace s rodiči – 3. čtvrtletí ○ sběr starého papíru ○ zápis dětí do ZŠ
<i>Květen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Den matek – vystoupení pro maminky - besídka
<i>Červen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ třídní schůzky – 2. pololetí ○ třídní schůzka pro rodiče nastávajících prváčků

Školní družina

Je určena dětem v ranních a odpoledních hodinách. Děti tráví čas pod vedením p. vychovatelek, které mají vytvořený ŠVP pro ŠD. Družina taktéž pořádá různé akce. V současné době má škola dvě oddělení ŠD. 1. oddělení 1. – 2. ročník, 2. oddělení 3. – 5. ročník.

Žákovská knihovna

Pravidelná půjčovná činnost pro žáky školy.

Měsíční plán výchovně vzdělávací práce - ZŠ

školní rok 2024/2025

Září

- zahájení vydávání školního časopisu Ratajáček
- hodnocení PPŠ, Programu proti šikaně a dalších programů za školní rok
- aktuální informace z MŠMT
- zpracování krátkých informačních zpráv od TU
- tvorba PPŠ pro školní rok, aktualizace programů a www stránek
- Zahájení projektu Ovoce do škol, Mléko do škol - Bovys
- Založení portfolií žáků
- Spolupráce s myslivci
- Spolupráce s rodiči – Mámo, táto, pojd' si hrát....
- Zahájení recyklohraní, sběru elektro, použitých baterií, použitého stolního oleje
- Olympiáda - spolupráce ZŠ a MŠ
- Fotografování žáků 1. ročníku
- Sběr papíru – Kromexim
- Požární poplach

Říjen

- Zahájení kroužků
- Čtenářská gramotnost – spolupráce ZŠ a MŠ
- Kulturní, představení – divadelní, koncert – dle nabídek
- 4. 10.- divadlo - spolupráce MŠ, ZŠ – 1.roč.
- Příprava vánočního programu
- Drakiáda – dle počasí – ŠD
- Muzeum KM – dle nabídky
- Exkurze Praha – 5. ročník

Listopad

- Projekt - Bobřík informatiky
- Dýňový den - spolupráce ZŠ, MŠ a místní složky - Hasiči
- Slavnostní rozsvěcení stromu
- Projekt Zdravá 5
- Návštěva hasičské zbrojnice

- Dopravní výchova – 4. roč. - dopr. hřiště v KM - dopravní hřiště
- Kulturní, představení – divadelní, koncert – dle nabídek

Prosinec

- Mikulášská nadílka
- Vánoční pečení perníků – ŠD
- Koledování po vesnici

Leden

- Den otevřených dveří
- Zahájení výuky plavání
- Dnes učím já aneb Den naruby
- Beseda pro rodiče předškoláků - Školní zralost
- Filmové představení

Únor

- Karneval – spolupráce s obcí a hasiči Rataje
- Ratajský kos – spolupráce ZŠ + MŠ
- Divadelní představení, hudební představení

Březen

- Vynášení Moreny spolupráce ZŠ a MŠ
- Velikonoční dílničky- Muzeum Km
- Literární soutěž – Řekni mi, co čteš...
- Andersenova noc - ŠD
- Čtenářská gramotnost – spolupráce ZŠ a MŠ
- Matematický Klokán

Duben

- Zápis do ZŠ
- Velikonoční klapotání
- Dopravní hřiště – 4. ročník – průkaz cyklisty
- Den Země – sběr starého papíru, úklid okolí školy, obce, projektový den
- Nácvič programu ke Dni matek
- Pythagoriáda

Květen

- Vystoupení ke Dni matek
- Zápis do MŠ
- Požární poplach
- Fotografování ZŠ, MŠ
- Školní výlet

Červen

- Sportovní den - Nětčice
- Fáborkovaná
- Schůzka pro rodiče nastupujících prváčků
- Čtenářská gramotnost – spolupráce ZŠ a MŠ

Během roku aktuálně

- Vítání občánků v obci Rataje
- Využití nabídek kulturních a sportovních akcí
- Sběr drobných elektrospotřebičů, použitých baterií, použitého kuchyňského oleje
- Zapojení do soutěží - výtvarných, literárních, matematických...dle situace využít on line
- Preventivní programy, divadlo, filmová představení a koncerty dle aktuální nabídky

Projekty zařazovány dle aktuálních termínů:

- Bobřík informatiky – počítačová gramotnost
- Projekt Sazka - Olympijský víceboj – tělovýchovný – celoročně
- Markétina dopravní výchova
- Zdravé zuby
- Hasík

9. Kontakty

Pedagogicko-psychologická poradna Zlín, pracoviště Kroměříž

575 570 564

Pedagogicko-psychologická poradna Zlín, pracoviště Kroměříž – okresní metodik
prevence

737 465 130

Linka bezpečí

116 111

www.linkabezpeci.cz, pomoc@linkabezpeci.cz, chat.linkabezpeci.cz,

Rodičovská linka	606 021 021
Linka vzkaz domů	800 111 113
Internet Helpline	800 155 555
Národní linka prevence AIDS	800 144 444

www.aids-hiv.cz

www.drogovaporadna.cz

www.drogy-info.cz

www.sidliste.cz – problematika dětí a drog

www.ceskaskola.cz

www.addictionsinfo.eu

www.minimalizacesikany.cz

www.sananim.cz

www.poradneskecentrum.cz

www.zivot-bez-zavislosti.cz

www.e-bezpeci.cz

www.bezpecne-online.cz

www.prevence-info.cz

10. Postup školy při selhání preventivních opatření v případě OPL, alkoholu

1. V případě podezření na zneužívání návykových látek:

a) provést diskrétní šetření a pohovor se žákem

2. Při důvodném podezření:

a) škola okamžitě kontaktuje rodiče, event. zákonné zástupce

- b) při podezření na požití vyzvat žáka k orientační zkoušce
  - c) při negativní a nespolupracující reakci rodiny škola uvědomí odbor sociálně právní ochrany dítěte
3. Při průkazném zjištění návykových látek ve škole nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování ředitel školy nebo pracovník školy:
- d) kontaktuje zdravotnické zařízení a zároveň uvědomí rodiče, popř. zákonné zástupce
  - e) uvědomí odbor sociálně právní ochrany dítěte

11. Přílohy:

Příloha 1: Školní program proti šikaně

Příloha 2: Krizový plán I.

Příloha 3: Krizový plán II.

Příloha 4: Krizový plán při mimořádné události

Příloha 5: Krizový plán – žák se SVP

Příloha 6: Témata PPŠ zařazená do ŠVP Základní školy Rataje

Příloha 7: Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování

Příloha 8: Informace pro rodiče z Národní protidrogové centrály

Příloha 9: Informace pro rodiče k šikaně

Příloha 10: Kontakty

11.1. ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANĚ A RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ NARUŠUJÍCÍ KLIMA V KOLEKTIVU

Metodický podklad

Metodický pokyn k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j.: 21291/2010-28, Metodický pokyn k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j.: 22294/2013-1, v platném znění včetně doplnění a aktualizace.

Šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Rizikové chování narušující klima kolektivu

Zde kromě šikany patří další projevy jako kyberšikana, nevhodné chování ke spolužákům, posmívání a pošťuchování (jednorázové), neoprávněné zacházení s cizími věcmi, popř. další nesou znaky přestupku nebo činu jinak trestného, zejména pak s ohledem na žáky se SVP.

Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

Škola je zodpovědná v souladu s ustanovením § 29 zák. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování.

Škola, popř. pedagogický pracovník, je odpovědná podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li znám případ šikanování či jiného rizikového chování nesoucí znaky přestupku nebo činu jinak trestného a škola a pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu.

a) Vzdělávání pedagogů

b) Školní preventivní tým

c) Mapování situace

d) Společný postup při řešení šikanování

e) Prevence v třídních hodinách

f) Prevence ve vyučování

g) Prevence ve školním životě mimo vyučování – školní klub, přestávky

h) Ochranný režim

ch) Školní poradenské služby

i) Spolupráce se specializovanými institucemi, Policií České republiky, OSPOD

j) Spolupráce s rodiči

k) Vztahy se školami v okolí

l) Evaluace

a) Vzdělávání pedagogů

Základní proškolení a seznámení se školním programem provede ŠMP Mgr. Eva Frkalová.

Vedení školy ve spolupráci zajistí vzdělávání pracovníků (pedagogických i nepedagogických) v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. Program vzdělávání podléhá aktuální situaci a nabídce akreditovaných pracovišť. Veškeré metodické materiály jsou uloženy pro pedagogy ve sborovně a na sdíleném disku.

K samostudiu jsou doporučeny různé metodické a pomocné materiály:

KOLÁŘ, M. *Bolest šikanování. Praha: Portál, 2001*

PARRY, J., CARRINGTON, G. : *Čelíme šikanování. Sborník metod.*

www.sikana.cz

www.linkabezpeci.cz

www.minimalizacesikany.cz

Materiály jsou průběžně aktualizovány a doplňovány, zejména pak s ohledem na další rizikové jevy s ohledem na žáky se SVP.

b) Školní preventivní tým

Školní preventivní tým (dále jen ŠPT) je určen k rychlému řešení aktuálních problémů, úzké spolupráci a k prosazování ŠPP a Programu proti šikanování. Členy

ŠPT jsou ŘŠ (Mgr. Lenka Tunker), výchovný poradce (Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS.) a školní metodik prevence (Mgr. Eva Frkalová) a příslušní třídní učitelé. ŠPT lze aktuálně doplnit či přeskupit podle situace, např. doplnění o asistenta pedagoga – jedná-li se o žáka se SVP, popř. třídu, kde působí asistent pedagoga.

c) Mapování situace

Základním nástrojem mapování je pedagogické pozorování. Kterýkoliv pedagog, zejména pak TU, který při svém působení ve škole narazí na náznaky či zjevné prvky šikany, upozorní neprodleně ŠMP Mgr. Eva Frkalová, popř. VP. Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS. připraví podle zadání TU jednoduchý dotazník pro žáky, který vypracují během třídnických hodin. ŠMP dotazník vyhodnotí a s výsledky seznámí ŠPT a pedagogickou radu. Výsledky ovlivní práci TU, ŠMP a výchovné poradkyně při konkrétním plánování prevence.

d) Společný postup při řešení šikanování

Pracovníci školy postupují podle příslušných Krizových plánů, které jsou součástí tohoto programu (viz přílohy). Zvláště citlivě je nutné postupovat v případě žáka se SVP (žáka s PLPP, IVP, IVYP a dalšími podpůrnými opatřeními apod.)

e) Prevence v třídních hodinách

Třídní učitelé pracují se žáky v třídních hodinách se žáky tak, aby předcházeli možné šikaně, naplňují PPŠ. V případě potřeby se obrátí na ŠMP, která pak se třídou a TU spolupracuje. K preventivním aktivitám využívají materiály, hry, aktivity, které mají k dispozici, či jim je poskytne ŠMP.

f) Prevence ve výuce

Vyučující při své práci v hodinách sledují práci třídy a svým přístupem působí preventivně na kolektiv třídy, naplňují ŠPP. Případné podněty předají ŠMP – viz Krizové plány.

g) Prevence ve školním životě mimo vyučování

Škola zajišťuje žákům pobyt ve školní družině, kde vychovatelky pracují dle ŠVP a ŠPP a svým přístupem, aktivní činností a vedením kolektivu aktivně provádí prevenci proti šikaně. Využívají materiály ŠD, ŠMP a ŠPP.

Přehled volnočasových aktivit je vždy součástí ŠPP, na www stránkách školy, nástěnkách.

h) Ochranný režim

Škola má vypracovaný podrobný školní řád, se kterým vždy na začátku roku seznámí žáky a rodiče.

i) Školní poradenské služby

ŠMP Mgr. Eva Frkalová a výchovný poradce Mgr. Barbora Pospíšilová (sborovna), telefon 731 214 351

Zde jsou také k dispozici případné kontakty na specializovaná pracoviště.

j) Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR

Při řešení případů šikany spolupracovat s institucemi:

PPP Kroměříž

SPC Zlín

Policie ČR

OSPOD

SPC

Případně další instituce zabývající se danou problematikou – SVP, kurátor atd.

k) Spolupráce s rodiči

Zákon 359/1999 Sb. § 7 (právo upozornit rodiče), zákon 561/2004 Sb. § 21 (právo na informovanost), internetové stránky školy sekce Prevence, třídní schůzky a konzultace, telefony, emailové adresy učitelů, letáky s informacemi.

Po provedeném šetření jsou rodiče informováni (viz krizové plány).

l) Spolupráce se školami v okolí

Při přestupech žáků a při řešení šikany žáků více škol spolupracujeme. Kontakty na školy v okolí v kanceláři školy.

m) Evaluace

Na konci školního roku v rámci hodnocení ŠPP se provede také vyhodnocení společného postupu. Na počátku dalšího šk. roku se potom porovnají dotazníky (viz výše) s předchozím obdobím. Hodnocení provede ŠMP ve spolupráci se ŠPT a TU, seznámí pedagogickou radu.

11.2. Krizový plán I. (1. a 2. stadium šikany, kyberšikana)

1. Po obdržení oznámení či při podezření na šikanu neprodleně informovat **ŠMP a výchovnou poradkyni Mgr. Barbora Pospíšilovou, DiS.** (sborovna, telefon 731 214 351), případně **ředitelku školy** (Mgr.Lenka Tunker, telefon 739 355 699).
2. Vyšetřování přebírá **školní preventivní tým (výše uvedení, ředitelka školy Mgr. Lenka Tunker)** popř. příslušný TU.
3. Vedením rozhovorů s informátory, agresory a oběťmi jsou pověřeny především **ŠMP a výchovná poradkyně.**
4. Ostatní pedagogové jsou nápomocni dle pokynů školního preventivního týmu.
5. Informováním rodičů je pověřena ředitelka školy nebo příslušný TU (dle závažnosti).
6. Uzavření případu provede **školní preventivní tým**, archivaci protokolů provede ředitelka školy, ŠMP, výchovná poradkyně a příslušný TU.
7. **Pedagogická rada** projedná na základě informace ředitelky školy případné výchovné nebo klasifikační opatření.
8. Rodiče oběti i agresorů jsou s výsledky seznámeni prostřednictvím **výchovných komisí** (ředitelka školy, ŠMP, výchovná poradkyně, TU).
9. Třidu informuje v přiměřené míře s ohledem na oběti a sociometrické šetření provede **ŠMP, výchovná poradkyně a TU** (dle dohody případně OMP Mgr. Mrázková).
10. Podle závažnosti náleží **ředitelce školy** ohlašovací povinnost příslušným orgánům (policie, OSPOD).

Telefonní kontakty:

Mgr. Eva Frkalová	ŠMP	731 214 351
Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS.	výchovná poradkyně	731 214 351
Mgr. Lenka Tunker	ŘŠ	739 355 699
Policie ČR	služebna Kroměříž	158
OSPOD	Bc. Janošová, DiS.	573 321 415
PPP Zlín, pracoviště Kroměříž	Mgr. Mrázková	737 465 130

11.3. Krizový plán II. (3. až 5. stadium šikany)

1. V první fázi překonat šok a neprodleně zajistit ochranu oběti a zároveň informovat **ŠMP a výchovnou poradkyni (Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS.)**, popřípadě **ŘŠ (Mgr. Lenka Tunker)**. Není možné žáky nechat bez dozoru, proto může informaci předat i spolehlivý žák!
2. Oběti poskytnout první pomoc (**Michala Foltýnová, Šárka Antelová – zdravotníci školy**), popřípadě zavolat neprodleně **LSPP**.
3. Zároveň izolovat agresory, aby nemohlo dojít k domluvě mezi nimi a mezi nimi a svědky. Zde spolupracují ostatní pedagogičtí pracovníci dle pokynů školního preventivního týmu.
4. **Ředitelka školy Mgr. Lenka Tunker** má ze zákona ohlašovací povinnost, proto neprodleně dle závažnosti ohlásí příslušným orgánů (Policie ČR).
5. **Školní preventivní tým** provede vlastní šetření, pracovníci školy jsou nápomocni při vyšetřování a plně spolupracují s Policií ČR.
6. Informování rodičů provede **ředitelka školy** ve spolupráci s Policií ČR.
7. Uzavření případu provede **školní preventivní tým**, archivaci protokolů provede ředitelka školy, ŠMP, výchovná poradkyně a příslušný TU.
8. **Pedagogická rada** projedná na základě informace ředitelky školy případné výchovné nebo klasifikační opatření.
9. Rodiče oběti i agresorů jsou s výsledky seznámeni prostřednictvím **výchovných komisí** (ředitelka školy, ŠMP, výchovná poradkyně, TU).

10. Třidu informuje v přiměřené míře s ohledem na oběti a sociometrické šetření provede **ŠMP, výchovná poradkyně a TU (dle dohody případně OMP Mgr. Mrázková, PPP Zlín, pracoviště Kroměříž).**

Telefonní kontakty:

Mgr. Eva Frkalová	ŠMP	731 214 351
Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS.	výchovná poradkyně	731 214 351
Mgr. Lenka Tunker	ŘŠ	739 355 699
Policie ČR	služebna Kroměříž	158
OSPOD	Bc. Janošová, DiS.	573 321 415
PPP Zlín, pracoviště Kroměříž	Mgr. Mrázková	737 465 130

11.4. Krizový plán při šikaně pedagoga

1. Pedagogický pracovník **má stejně jako žák nárok na bezpečné prostředí při výkonu svého povolání.** Šikanou může trpět i zkušený pedagog, nesouvisí s délkou praxe ani s osobností či jeho sociálními či občanskými kompetencemi. Není tedy individuální záležitostí pedagoga. **Odpovědnost za prevenci a řešení šikany nese vedení školy, potažmo zřizovatel.**
2. V případě podezření či již rozběhnuté šikany se pedagogický pracovník **přímo obrátí na vedení školy nebo ŠMP a VP.**
3. Vedení školy, ŠMP, VP se v dalším **postupu řídí příslušnou legislativou:** Metodický pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016; ředitel školy nese také odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pro své zaměstnance podle § 102 a § 102 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Podle závažnosti situace je pedagogovi poskytnuta veškerá pomoc včetně lékařské.

4. Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka který byl obětí. Tato povinnost vyplývá ze školského zákona (§ 21 odst. 2 školského zákona);
- škola ohlašuje orgánu sociálně-právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo;
- OSPOD vstupuje do řešení těch případů agresivního chování dítěte ve škole, v nichž jsou tyto projevy pouze sekundárním důsledkem nepříznivé sociální situace dítěte a jeho rodiny a v nichž je třeba dítěti a jeho rodině zprostředkovat a zajistit odpovídající pomoc a podporu;
- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství. Tuto skutečnost oznámí ředitel školy nebo jiná pověřená osoba (školní metodik prevence) jakoukoliv formou (písemně, telefonicky, osobně) na Policii ČR, v ideálním případě přímo specialistovi na problematiku mládeže Služby kriminální policie a vyšetřování, jinak na nejbližší obvodní oddělení Policie ČR. V takovém případě vystupuje tato osoba jako oznamovatel a má právo na vyznění do jednoho měsíce od podání oznámení.

5. Pedagog má právo v případě nesouhlasu s řešením šikany obrátit se na zřizovatele nebo sám na orgány činné v trestním řízení, v krajním případě na ČŠI. Nikdy nejedná s agresorem nebo agresory a jejich zákonnými zástupci sám. V případě potřeby jej zastupuje vedení školy, nebo jeho právní zástupce. Škola k řešení šikany může využít všech dostupných služeb, včetně probační a mediační služby.

11.5. Krizový plán při rizikovém chování tykající se žáka se SVP

1. Po obdržení oznámení či při podezření na rizikové chování, při ataku vedeném vůči nebo ze strany žáka se SVP neprodleně informovat **asistenta pedagoga**, je – li přítomen. Posléze informovat **ŠMP a výchovnou poradkyni Mgr. Barbora Pospíšilovou, DiS.** (sborovna, telefon 731 214 351), případně **ředitelku školy** (Mgr.Lenka Tunker, telefon 739 355 699).
2. Vyšetřování přebírá **školní preventivní tým (výše uvedení, ředitelka školy Mgr. Lenka Tunker)**, popř. příslušný TU.
3. Vedením rozhovorů s informátory, agresory a oběťmi jsou pověřeny především **ŠMP, výchovná poradkyně a asistent pedagoga**, je – li k žákovi či třídě přiřazen.
4. Ostatní pedagogové jsou nápomocni dle pokynů školního preventivního týmu.
5. Informováním rodičů je pověřena ředitelka školy nebo příslušný TU (dle závažnosti).
6. Uzavření případu provede **školní preventivní tým**, archivaci protokolů provede ředitelka školy, ŠMP, výchovná poradkyně a příslušný TU.
7. **Pedagogická rada** projedná na základě informace ředitelky školy případné výchovné nebo klasifikační opatření.
8. Rodiče oběti i agresorů jsou s výsledky seznámeni prostřednictvím **výchovných komisí** (ředitelka školy, ŠMP, výchovná poradkyně, TU, popř. asistent pedagoga).
9. Třidu informuje v přiměřené míře s ohledem na oběti a sociometrické šetření provede **ŠMP, výchovná poradkyně a TU (dle dohody případně OMP Mgr. Mrázková, PPP Zlín, pracoviště Kroměříž).**
10. Podle závažnosti náleží **ředitelce školy** ohlašovací povinnost příslušným orgánům (policie, OSPOD). V případě nutnosti je neprodleně kontaktována příslušná PPP, či SPC.

Telefonní kontakty:

Mgr. Eva Frkalová	ŠMP	731 214 351
Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS.	výchovná poradkyně	731 214 351
Mgr. Lenka Tunker	ŘŠ	739 355 699
Policie ČR	služebna Kroměříž	158
OSPOD	Bc. Janošová, DiS.	573 321 415
PPP Zlín, pracoviště Kroměříž	Mgr. Mrázková	737 465 130

11.6. Krizový plán při mimořádné události

(včetně neoprávněného vniknutí osoby do objektu, přítomnost neznámé nebo nebezpečné látky v objektu, útok vedený zvenčí nebo zevnitř apod.)

Metodický pokyn MŠMT č. j. MSMT – 1981/2015-1

1. Při zjištění nebezpečné situace žák neprodleně informuje nejbližšího pracovníka školy. Pracovník školy neprodleně informuje ředitelku školy **Mgr. Lenka Tunker** (ředitelna, tel. 739 355 699) nebo další pověřenou osobu.
2. Pověřená osoba dle povahy situace neprodleně informuje jednotky IZS (SDH, HZS, LSPP, Policie ČR), popř. zřizovatele školy.
3. Všichni přítomní dodržují pokyny pověřených pracovníků školy, chrání zdraví své i všech dalších, zbytečně se nevystavují rizikům.
4. Při koordinaci evakuace se řídí pokyny vedoucích zásahu.
5. Neprodleně hlásí jakákoliv omezení a zranění, dle možnosti pomáhá zraněným.
6. Pověřený pracovník neprodleně informuje zákonné zástupce žáků.
7. Mimořádná situace končí pokynem vedoucího zásahu.
8. Všichni mají právo na pomoc a následnou podporu.

Telefonní kontakty:

Mgr. Lenka Tunker ŘŠ 739 355 699, 573 364 016

Policie ČR služebna Kroměříž 158

HZS Kroměříž 150

LSPP Kroměříž 155

11.7. Krizový plán při agresivitě žáka

Jednou z hlavních povinností škol je zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a zaměstnanců školy. Žáci jsou povinni dodržovat školní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni, plnit pokyny zaměstnanců škol vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem a vnitřními řády učeben. K zajištění bezpečnosti škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti na školních akcích.

1. Zaměstnanec školy se snaží o uklidnění situace a neprodleně koná všechny kroky k ochraně zdraví a zajištění bezpečnosti své a pro ostatní zaměstnance a žáky. Žák neprodleně informuje nejbližšího pracovníka školy. Pracovník školy neprodleně informuje ředitelku školy **Mgr. Lenku Tunker (ředitelna školy, 739 355 699)**, školního metodika prevence **Mgr. Barbora Pospíšilovou, DiS.** (sborovna, 731 214 351) nebo další pověřenou osobu.
2. Pověřená osoba dle povahy situace neprodleně informuje LSPP, Policii ČR, zákonného zástupce žáka. Agresivní žák je dle možností izolován s pověřeným dohledem.
3. Ve spolupráci s třídním učitelem, metodikem prevence a výchovným poradcem je situace se svědky popsána pro další šetření.
4. Neprodleně se hlásí jakákoliv zranění či škody vzniklé agresivním chováním žáka. Pověřený pracovník neprodleně informuje zákonné zástupce dotčených žáků, popř. OSPOD.
5. Následuje další šetření situace, jednání se zákonnými zástupci žáků, výchovné komise a výchovná opatření udělená v souladu se školním řádem.

Telefonní kontakty:

Mgr. Lenka Tunker ŘŠ 739 355 699, 573 364 016

Mgr. Barbora Pospíšilová, DiS., VP, ŠMP 731 214 351

Policie ČR služebna Kroměříž 158

HZS Kroměříž 150

LSPP Kroměříž 155

12. Témata PPŠ v ŠVP

Prvouka:

1. ročník

- Osobní bezpečí
- Situace hromadného ohrožení
- Péče o zdraví, zdravý životní styl, hygienické návyky
- Bezpečné chování – první kontakt s drogou

2. ročník

- Soužití lidí, odlišnosti povah
- Zdraví a nemoc
- Lidské tělo a jeho potřeby
- Odmítání návykových látek
- Péče o zdraví, první pomoc, tísňové linky
- Osobní bezpečí

3. ročník

- Lidské tělo – životní potřeby a funkce
- Soužití lidí – pomoc, solidarita, mezilidské vztahy
- První pomoc, drobné úrazy, zdravý životní styl
- Bezpečné chování, odmítání rizikového chování
- Krizové situace
- Situace hromadného ohrožení

Přírodověda

4, 5. ročník

- Integrovaný záchranný systém
- Odmítání rizikového chování, odmítání drogy
- Základy rodinné a sexuální výchovy – péče o zdraví
- Zásady první pomoci
- Osobní bezpečí
- Modelové situace – šikana, rizikové situace
- Osobní hygiena

Tělesná výchova

2. ročník

- Pohybové aktivity
- Zásady hygieny a bezpečnosti

3. ročník

- Zdravotně zaměřené činnosti, zdravý pohyb
- Kolektivní sporty a hry
- Bezpečnost a spolupráce

4. ročník

- Rozvíjení různých forem zdravého sportu
- Správné držení těla, relaxace, hybnost
- Pohybové hry
- Zásady fair play
- Komunikace, spolupráce

5. ročník

- Pohybové hry
- Rizikové situace, bezpečné chování

Pracovní činnosti

1. ročník

- Bezpečnost práce
- Pomoc

2. ročník

- Bezpečnost práce
- Přivolání pomoci
- Telefonní linky pomoci

3. ročník

- Organizace práce

4. ročník

- První pomoc
- Organizace práce
- Hygiena

5. ročník

- První pomoc
- Organizace práce
- Hygiena

13. Národní protidrogová centrála

Služba kriminální policie a vyšetřování PČR

Příznaky užívání návykových látek

- ✓ absence – neomluvené hodiny ve škole či absence v zaměstnání
- ✓ drogová kultura – ztotožnění se s drogovou kulturou
- ✓ drogy a pomůcky – nálezy drog nebo pomůcek k jejich užívání (injekční jehly, stříkačky, speciální dýmky, spousta léků apod.)
- ✓ chování – výrazné změny v chování, agresivita, podrážděnost, nervozita
- ✓ odchody a útoky z domova – tendence odcházet z domova na delší dobu bez vysvětlení
- ✓ prospěch – náhlé zhoršení prospěchu a chování ve škole nebo problémy na pracovišti
- ✓ zájmy – změna původních zájmů
- ✓ zevnějšek – zhoršení vzhledu a péče o zevnějšek

Co dělat když má dítě problém s drogami nebo alkoholem

- ✓ volat lékaře – neváhejte volat lékaře, jestliže je dítě pod vlivem drog a hrozí otrava, lékaře volejte i tehdy, jestliže účinek drog odzněl, ale přetrvávají duševní problémy nebo halucinace
- ✓ dlouhodobá výchovná strategie – nespolehejte na zázračná okamžitá řešení
- ✓ naslouchejte dítěti – vyslechnout dítě ještě neznamená přistupovat na jeho stanovisko
- ✓ důsledky – jestliže není dítě samo ochotno ke změně, mělo by nést důsledky

Čemu se vyhnout

- ✓ nepopírejte a neskrývejte problém
- ✓ nezanedbávejte sourozence ani bezpečnost dalších lidí ve společné domácnosti
- ✓ nefinancujte zneužívání drog a neusnadňujte ho
- ✓ nedejte se vydírat
- ✓ nevěřte tvrzení, že má dítě drogy pod kontrolou

- ✓ nevyhrožujte něčím, co nechcete, anebo nemůžete splnit
- ✓ do nekonečna neustupujte

14. Postup rodičů při podezření na šikanování

Postup při podezření na šikanování, o kterém jsou informováni, by měl být následující:

1. Rodiče informují o podezření na šikanování třídního učitele popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází.
2. Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně metodika prevence či výchovného poradce, obrátí se rodiče s informací na ředitele školy.
3. V případech prokazatelných projevů šikany se rodiče přímo obrátí s informací na ředitele školy.
4. Jsou-li rodiče přesvědčeni, že postupuje škola při řešení šikanování nedostatečně, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy, nebo podat stížnost na školu České školní inspekci. Stížnost podaná písemně, osobně nebo v elektronické podobě se přijímá na adrese ČŠI. Stížnost je možné adresovat příslušnému inspektorátu ČŠI.

Rady pro rodiče:

Jak poznám, že mi šikanují dítě

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo, apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).

- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

15. Kontakty

Pedagogicko-psychologická poradna Zlín, pracoviště Kroměříž

575 570 564

Pedagogicko-psychologická poradna Zlín, pracoviště Kroměříž – okresní metodik
prevence

737 465 130

Linka bezpečí

116 111

www.linkabezpeci.cz, pomoc@linkabezpeci.cz, chat.linkabezpeci.cz,

Rodičovská linka

606 021 021

Linka vzkaz domů

800 111 113

Internet Helpline

800 155 555

Národní linka prevence AIDS

800 144 444

www.aids-hiv.cz

www.drogovaporadna.cz

www.drogy-info.cz

www.sidliste.cz – problematika dětí a drog

www.ceskaskola.cz

www.addictionsinfo.eu

www.minimalizacesikany.cz

www.sananim.cz

www.poradneskecentrum.cz

www.zivot-bez-zavislosti.cz

www.e-bezpeci.cz

www.bezpecne-online.cz

www.prevence-info.cz

_____
Zpracovala: Mgr. Eva Frkalová

školní metodik prevence

V Ratajích, dne 28. 8. 2024